

Árais Máithreacha agus Naíonán

Stair na Sraithe Sóisearaí - Measúnuithe Rangbhunaithe Molta

SLEAMHNÁN 1

Árais Máithreacha agus Naíonán

Stair na Sraithe Sóisearaí:
Measúnuithe Rangbhunaithe Molta

"...tá árais ar fud na tíre a thóg na mná agus na páistí seo isteach, tá an t-imscrúdú céanna tuillte acu ar fad agus a bhí ag Áras Thuama."

I ngrúpaí beaga, mar bheirt nó ag obair i d'aonar, déan taighde ar áras Máithreacha agus Naíonán (nó ar institiúid stairiúil eile) atá suite i do shráidbhaile/bhaile/pharóiste/chontae nó réigiún.

Smaoinigh ar thábhacht stairiúil na hinstiúide a roghnaigh tú (féach [Treoirínte Measúnaithe](#)), riocht reatha an fhoirgnimh/láithreáin agus cad iad na plananna, más ann dóibh, atá ann chun an stair seo a chomóradh.

Lean na ceithre chéim ghníomhaíochta a leagtar amach sna [Treoirínte Measúnaithe](#), agus Gnéithe Cáilíochta MRB1 san áireamh.

[illegible]

Tá an MRB1 molta seo ábharta go háirithe maidir le Toradh Foghlama 1.3: Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire suntas a thabhairt ar a stair chultúrtha trí shuíomhanna agus foirgnimh stairiúla a aithint agus plé a dhéanamh ar an bhfáth a ndéantar comóradh ar phearsana, eachtraí agus saincheisteanna stairiúla

NB: D'fhéadfadh ábhar na dtuairiscí thíos a bheith dúshlánach ó thaobh mothúchán de. Ba cheart na sleachta atá le roinnt le scoláirí na sraithe sóisearaí a bheith roghnaithe go cúramach.

McGettrick, C. et al. 2022. [List of Institutions, Agencies and Personnel Involved in Separating Unmarried Mothers from their Children](#). Baile Átha Cliath: Justice for Magdalenes Research and Adoption Rights Alliance.

[Tuarascáil an Choimisiúin Imscrúdúcháin ar na hÁrais Máithreacha agus Naíonán](#) - caibidlí ar institiúidí aonair.

Tuarascáil an Choiste Idir-Rannaigh chun na fíricí a bhunú maidir le baint an Stáit leis na Neachtlanña Maigdiléanacha

Tuarascáil an Choimisiúin chun iniúchadh a dhéanamh ar mhí-úsáid páistí – féach imleabhair 1 agus 2 go háirithe.

"Táimid mar chuid d'oidhreacht bheo an chórais sin..."

Ag obair i d'aonar, déan taighde agus cruthaigh taifead scríofa de dhuine amháin a bhfuil taithí aige/aici ar áras Máithreacha agus Naíonán (agus/nó ar institiúidí stairiúla eile).

An scóip a mheas • **Ábhar a roghnú agus ceisteanna a cheapadh**

Ag déanamh taighde • Fianaise a shainaithint agus tabhairt faoi phróiseas

Taifead scríofa a chruthú • Torthaí agus conclúidí faoin ábhar

Ag machnamh • **Ag smaoineamh faoin méid a foghlaimíodh**

[illegible]

Fócas taighde féideartha:

- An tionchar a bhí ag dearchtaí san 20ú haois ar chailíní/mhná ar eispéiris institiúideacha máthair a raibh páiste aici lasmuigh den phósadh
- An obair neamhíoctha a rinne máthair nó páiste i rith a gcuid ama in institiúid amháin nó níos mó
- Tionchar an chúraim leighis nó na haiste bia in institiúid/institiúidí ar bhean/páiste
- Taithí institiúideach an mharthanóra a bhfuil ceann níos mó den mhéid seo a leanas bainteach leis/ leo: míchumas, bochtanas/lucht saothair, cine measctha, ballraíocht an luchta Mincéirí (an Lucht Siúil), creideamh (nach ionann é agus creideamh na hinstitiúide féin)
- Taithí an mharthanóra ar cuireadh trialacha vacsaíne nó bainne uirthi agus í in áras Máithreacha agus Naíonán nó i scoil saothair
- Taithí an mharthanóra a tógadh ar altramas agus nó a uchtaíodh (go dleathach/neamhdhleathach)
- An chaoi ar dhéileáil an marthanóir le cúrsaí agus a neartaigh sé/sí teacht aniar
- An taighde stairiúla agus na gníomhartha a rinne marthanóir agus/nó a ngaolta chun teacht ar a gcuid faisnéise atá in easnamh
- An taithí a bhí ag athair ar rugadh/ar chónaigh a pháiste in institiúid/institiúidí
- Tionchar na taithí institiúideach duine amháin ar a dteaghlach ar fud na nglúnta

Tá an MRB2 molta seo ábhartha go háirithe maidir le Toradh Foghlama 1.8: Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire tuairisc a dhéanamh ar stór fianaise stairiúil cosúil le músaem, leabharlann, ionad oidhreachta, cartlann nó taispeántas digiteach nó cartlann nó taispeántas eile.

Naisc úsáideacha

NB: D'fhéadfadh ábhar na dtuairiscí thíos a bheith dúshlánach ó thaobh mothúchán de. Ba cheart na sleachta atá le roinnt le scoláirí na sraithe sóisearaí a bheith roghnaithe go cúramach.

Buckley, Christine. [Díolaim Beathaisnéisí na hÉireann](#)

Witness statements. [Clann: Ireland's Unmarried Mothers and their Children: Gathering the Data](#)

Enright, M. & O'Donoghue, A. eag. 2021. [Rights and the Mother and Baby Homes Report](#)

Justice for the Magdalenes Research. [Magdalene Oral History Project](#)

Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath. [Industrial memories project](#)

O'Reilly, A. 2018. *My name is Bridget: The untold story of Bridget Dolan and the Tuam Mother and Baby Home*. Baile Átha Cliath: Gill, caibidil 13:

[Tuarascáil an Choimisiúin Imscrúdúcháin ar na hÁrais Máithreacha agus Naíonán](#)

Tionscadal Stair Bhéil Thuama, Ollscoil na Gaillimhe. [Oral History Interviews](#)